

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „PILAITUKAS“
RESPUBLIKINIS EKOLOGINIS - KŪRYBINIS PROJEKTAS

„ŠVARUS MIESTAS - KŪRYBIŠKAS
VAIKAS“

Projekto organizatorės:
priešmokyklinio ugdymo mokytojos
Sigita Norvilienė ir Virginija Dagilienė,
direktorius pavaduotoja ugdymui Lilija Dževeckaja

Vilnius, 2022

Gamta – vienintelė knyga, kurios kiekvienas puslapis prasmingas. – J. V. Gėtė.

Gamta – mūsų mokytoja, ji visomis savo išgalėmis moko mus būti pastabesniais ir jautresniais aplinkoje slypinčiam grožiui, skatina prisidėti prie žaliuojančios planetos kūrimo ir išsaugojimo.

Gamtoje vykstantys reiškiniai, tarsi veidrodis atspindi žmonijos ir gamtos ryšį, suteikia galimybę suvokti ir atsakyti į savo veiklos padarinius, moko pažinti ir iš naujo atrasti paslapčių ir grožio kupinus pasaulio klodus, kurie atskleidžia gyvenimo darnoje su gamta prasmę.

Mūsų, kaip žmonijos pareiga, nuo mažų dienų vaikams skiepyti meilę gamtai, ugdyti ekologinį sąmoningumą, kalbėtis apie atliekų rūšiavimo svarbą, skleisti tvarumo idėją.

Tik gyvendami darnoje su gamta, mes sukursime nepaprastai nuostabią, grožio ir harmonijos kupiną, žaliuojančiomis oazėmis alsuojančią ateities planetą.

***Projektas organizuojamas siekiant plėsti vaiko supratimą, jog tai, kokiame mieste mes gyvensime priklauso nuo paties žmogaus, jo požiūrio į tvarų daiktų naudojimą bei gamtos saugojimą ir puoselėjimą, įgyvendinant Vilniaus miesto savivaldybės finansuojamą visuomenės aplinkosauginio švietimo projektą
„Gamtos pažinimo link – Aš ir Tu medžius ir samanias tyrinėjame kartu“.***

TAI ĮDOMU!

- ✚ Respublikiniame ekologiniame-kūrybiniame projekte dalyvavo 29 mokytojai iš Lietuvos ugdymo įstaigų.
- ✚ Projekte dalyvavo vaikai, mokytojai iš 14 Vilniaus, Kauno, Klaipėdos raj., Utenos ugdymo įstaigų.
- ✚ Ekspонатų kūrimui projekto dalyviai naudojo gamtinę medžiagą, antrines žaliavas.
- ✚ Ekspонатų kūrimui buvo panaudotos įvairios technikos.

Vilniaus miesto lopšelis- darželis „Paslaptis“

Grupė Frutiki

Mokytoja Irina Rynkevič

Vaikai noriai tvarkė darželyje savo žaidimo aikštelę, teritoriją, grėbė rinko nukritusius medžių lapus, turėjome progą pakartoti, išmokti medžių pavadinimus, mergaitės kūrė iš klevo lapų puokštę, mokytoja rodė kaip susukti klevo lapus, kad gautųsi gėlytė, vaikai susidomėjo ir surinkus krūvą lapų grupėje išmokome padaryti rožes iš kurių gavosi mūsų kompozicija „*Rudens puokštė*“.

Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas „Meteoras“

Rankdarbių ir drabužių dizaino studija

Mokytoja Dalia Černienė

Trumpas veiklos aprašymas: kur buvo vykdoma švarinimosi akcija, vaikų mintys po švarinimosi akcijos.

Švarinimosi akcija vyko klubo „Meteoras“ kieme. Vaikai mokinosi grębti lapus ir formuoti kupstus. Ši veikla vaikams labai patiko. Jos metu išmoko rudeninių lapų atspalvius. Pavyko atpažinti ir įvardinti kokių medžių lapai.

Kompozicija „Aukšinis ruduo“

Vilniaus lopšelis-darželis „Žiedas“

„Pakalnučių“ grupė

Mokytojos Svetlana Gerasimenko, Anžela Jankovskaja

Tyrinėdami temą „Ką žada oras?“ vaikus supažindinome su tokiu prietaisu kaip fliugėris (vėjo krypties matuokliu). Kaip siurprizinis momentas panaudojome popierinių vienkartinį puodelių priemonę. Jie klausinėjo, kam reikalingi šie puodeliai, ką veiksime.

Aišku, mes galėjome išmesti į šiukšliadėžę, galėjome atsigerti iš jų (pvz., arbatos, vandens, sulčių), tačiau ši priemonė tiko bandymui „Išmatuok vėjo greitį, kryptį“. Ugdytiniai bandė fliugerio galimybes grupėje, bet pasirodė, jog tik stipriai pučiant puodelis sukosi, kai kurių vaikų pagamintas prietaisas iš vis nejudėjo.

Lauke, kai oras buvo ramus, tai pat pasitvirtino rezultatas – fliugėris nejudėjo. Vėjuotą dieną vaikai tyrinėjo iš įvairių aikštelės vietų: stovint šalia pavėsinės, ant suoliuko, sukosi įvairiomis kryptimis. Pasirodė, fliugėris vis tiek nejudėjo. Priėjo prie išvados: silpnas vėjas.

Pagaminta priemonė leido vaikams supažindinti su oro reiškiniu – vėju, išbandyti galimybes, žaisti, vėl panaudojant antrinę žaliavą naujam darbui.

Kompozicija „Fliugėris – vėjo krypties matuoklis“

Kauno lopšelis-darželis „Žvangutis“

„Meškučių“ grupė

Mokytojos Zita Šverubienė ir Jūratė Stankienė

Švarinimosi akcija vyko darželio teritorijoje. Vaikai rinko klevo, liepų, ąžuolo lapus. Taip pat rinko eglių ir pušų kankorėžius. Vėliau mokytoja nubrėžė rastą ir vaikučiai dėliojo kankorėžius. Padarė apvalią galvą, akys, burną.

Kompozicija „ŠYPSOSI SAULUTĖ“

Vilniaus lopšelis-darželis „Žvangutis”

„Ančiukų” priešmokyklinė grupė

„Kačiukų” grupė 5-6 m.

Mokytojos Daiva Sebeckienė, Gertrūda Narkovič ir Jūratė Achmedovienė

Mūsų darželio kieme augs daug įvairių medžių, daugiausiai kaštonų. Todėl kiekvieną rudenį padedame kiemsargiui, grėbiame lapus, juos krauname į krūvą. Prisirenkame daug kaštonų. Ekspoziciją sukūrėme iš kaštonų ir nukritusių lapų.

Trumpas veiklos aprašymas: kur buvo vykdoma švarinimosi akcija, vaikų mintys po švarinimosi akcijos.

Kompozicija „Kirmėliukas”

Vilniaus Simono Konarskio gimnazija

Priešmokyklinė grupė

Mokytojos Joana Seliava ir Sabina Sadovska

Norėdamas sutvarkyti pasaulį, turi pradėti nuo savęs - ir išėjo priešmokyklinukai, apsiginklavę grėbliais, į mokyklos kiemą. Ne tik lapus grėbė, šakas rinko, bet... rado ir šiukšlių. Vaikai buvo patenkinti atliktu darbu ir ragino vyresnius kolegas kartu pasirūpinti švariu mokyklos kiemu.

Kompozicija „RAIDĖS T PANAŠUMAS SU MEDŽIU“

Vilniaus „Žilvinėlio“ lopšelis- darželis

„Paukštelių“ gr.

Mokytoja Vaiva Pirantaitė

Švarinimosi akcija vyko Vilniaus „Žilvinėlio“ lopšelio-darželio teritorijoje, esančiame miškelyje. Šioje akcijoje dalyvavo „Paukštelių“ grupės ugdytiniai.

Vaikų mintys po švarinimosi akcijos:

Gabrielius: „Pažiūrėk, kaip aš padariau...“.

Lukas: „Man patiko grėbti lapus“.

Elzė: „Mes padarėme gerą darbą“.

Gabija: „Čia mes smagiai pažaisime“.

Kompozicija „Laivelis“

Vilniaus lopšelis – darželis „Spygliukas“

„Pelėdžiukų“ grupė

Mokytojos Laima Cicėnienė ir Gitana Selevičienė

Trumpas veiklos aprašymas: kur buvo vykdoma švarinimosi akcija, vaikų mintys po švarinimosi akcijos.

„Pelėdžiukai“, išvykos prie Lazdynų skardžio – Plikakalnio atodangos, metu, ne tik prisidėjo prie švarinimosi akcijos (rinko šiukšles: plastiką, popierius ir pan.), bet ir grožėjosi rudenėjančia gamta, bei rinko gamtinę medžiagą kūrybinėms veikloms. Vaikams labai patiko ši išvyka, ugdytiniai ne kartą uždavė klausimą „Kada vėl eisime „gelbėti“ gamtos nuo šiukšlių?“ O mums, pedagogams, teko pasižadėti, kad tokių akcijų dar bus ne viena, nes gamta – mūsų visų namai.

Kompozicija „Pasakų miškas“

Lopšelis- darželis „Paslaptis“

Grupė „Montiki“ 1,5-3 metų vaikai

Mokytoja Jolanta Vaičiūlienė ir Irina Rynkevič

Mažiukai stengėsi šluoti, rinko nukritusius medžių lapus. Su mokytoja ant šakelės rinko klevo lapus, gamino taip vadinamą „šašlyką“ ir iš išdžiūvusių lapų, trupinių gavosi puikūs darbeliai. Taip pat iš klevo lapo antspaudų padarė kolektyvinį darbėlį „Lapkritis“.

Vilniaus „Saulės“ privati gimnazija

Priešmokyklinė grupė

Mokytojos Gerda Rankauskienė, Emilija Urnėžienė

Švaros akcija buvo vykdoma mokyklos kieme, Vilniaus mieste.

Vaikų mintys po švarinimosi akcijos:

„Koks dabar tvarkingas ir švarus atrodo mūsų mokyklos kiemas!“

„Man labai patiko dirbti!“

„Mokytoja, ar galėsime šią veiklą pakartoti kitą dieną įsijungę muziką?“

„Dirbant man buvo labai šilta, nes daug sugrėbiau lapų.“

Kompozicija „Helovino moliūgėliai“

Vilniaus lopšelis darželis „Zylutė“

Grupė „Vesole Misiaki“

Mokytoja Irena Dubonosava

Ši veiklą buvo labai smagi, vaikams labai patiko rinkti medžio lapus ir proceso gale mes nusprendėme padaryti iš šiukšlės maišą mūsų mielą zuikį.

Kompozicija „Linksmas zuikutis“

Vilniaus Salininkų lopšelis - darželis

„Paukščiukų“ grupė

Mokytojos Alina Mikalajūnienė, Vilma Butkevičienė

Salininkų lopšelio – darželio „Paukščiukų“ grupės vaikučiai rudenišką dieną išėjo į šalia esantį parkelį pavaikščioti po takelius, kurie numarginti rudeniniais lapais.

Vaikai stebėdami medžius, pamatė, kad kiekvieno medžio lapai skirtingi, savo forma, spalva ir dydžiu.

Saulutei šildant žandukus vaikai su džiugesiu bėgiojo pieva ir į krepšelius rinko rudens gėrybes iš kurių grupėje sukūrėme ežiukų šeimyną, o likusiomis gamtinėmis medžiagomis papildėme darželio kieme esantį Kneipo taką.

Kompozicija „Ežiukai miške”

Vilniaus lopšelis-darželis „Karuselė“

Grupė „Boružėlė“

Rita Stunžinienė, Skirma Veikšaitė

Trumpas veiklos aprašymas: kur buvo vykdoma švarinimosi akcija, vaikų mintys po švarinimosi akcijos.

Darželyje mes turime vaikiškų įrankių, su kuriais vaikai labai mėgsta padirbėti, padėti sugrębti lapus, ar žiemą nukasti takus. Mes rudenį dažnai organizuojame įvairias veiklas su lapais ar kita gamtine medžiaga. Pernai darželio teritorijoje sukasėme didžiulį lapų labirintą, o kiek buvo džiaugsmo vaikams! Šiomet didelį dėmesį skiriame Vilniaus 700 metų gimtadieniui, todėl mūsų kompozicija vadinasi -

„Rudeniška šypsena“

Utenos vaikų lopšelis- darželis „Šaltinėlis“

Priešmokyklinio ugdymo „Pelėdžiukų“ grupė

Mokytoja Danutė Andrijauskienė

Mūsų rudeninė talka vyko darželio teritorijoje, kur buvo labai gausu lapų. Vaikai buvo aktyvūs ir geranoriški. Vieni grėbė, kiti kišo lapus į tinklinius maišus. Nutarėme padaryti kompoziciją, atitinkančią mūsų grupės pavadinimą. Darbinė veikla vaikams patiko.

- Ar galiu rytoj atsinešti savo grėblį? – paklausė Paulius.
- Aš tai galiu nešioti maišus, nes turiu daug raumenų- gyrėsi Arijus.

Kompozicija „Trys pelėdžiukai“

Klaipėdos r. Ievos Labutytės pagrindinė mokykla

Priešmokyklinė „Žiniukų“ grupė

Mokytoja Lina Gustienė

Švarinimosi akcija buvo vykdoma aplink Plikių mokyklos teritoriją. Vaikai buvo nustebę, kad rado šiukšlių. Taip pat prisirinko ir gamtinių medžiagų. Po naudingų darbų, turiningai praleisto laiko į grupę grįžo truputėlį pavargę, bet laimingi galėję prisidėti prie švarios ir gražios aplinkos išsaugojimo.

Kompozicija „ŠVAROS ŽIBINTAS“

Vilniaus lopšelis-darželis „Zylutė“

Grupės: „Vieversėliai“ ir „Raduga“

Mokytojos: Irina Kravec, Alina Andruškevič ir Marija Raksa

Dabar, kai lauke ruduo pirmas žingsnelis švarios aplinkos link – krentančių lapų tvarkymas. Akcija buvo vykdoma darželio kieme. Vaikai aktyviai grėbė nukritusius lapus, dėjo juos į maišelius. Aplink skambėjo vaikų juokas, o maišelių kiekis vis augdavo. Vėliau iš maišelių buvo sukurtas „Kirmėliukas – Bumbuliukas“

Kompozicija „Kirmėliukas – Bumbuliukas“

Vilniaus lopšelis-darželis „Zylutė“

Grupė „Ručejok“

Mokytoja Tatjana Cudzanovska

Žmogaus elgesys gamtoje – jo sielos
veidrodis. – V. Bergas.